EBÜ'L-HÜSEYN EŞ-ŞİRVÂNÎ ES-SAGÎR

İran'da yetişen evliyânın büyüklerinden. İsmi, Ali bin Ca'fer Dâvûd olup, künyesi, Ebü'l-Hüseyn eş-Şirvânî es-Sagîr'dir. Hicrî dördüncü asrın ortalarında vefât etti. İlim öğrenmek için çok yerleri dolaştı. Mısır'da yerleşti. Sonra Mekke-i mükerremeye gitti. Vefâtına kadar orada ikâmet etti. Ömrünün sonlarına doğru felç oldu. Eli ayağı tutmaz, ayağa kalkamazdı. Fakat, müezzinin namaz için ikâmet okumaya başladığı andan, namazını bitirdiği âna kadar olan zamanda ve sohbet esnasında çok sağlam olur, hiçbir şeyi kalmazdı. Bu zamanlar hâricinde ise, yine felçli hâle dönerdi.

Vefât ettiğinde 124 yaşlarında idi. Şirvânî-i Kebîr, Muâz-ı Mısrî, Cüneyd-i Bağdadî, Şiblî, Kettânî ve başka bir çok büyük zâtlarla görüşüp sohbet etti. Kendilerinden ilim öğrendi. Kendisinden de bir çok kimseler ilim öğrenip istifâde etmişlerdir. Zamanında bulunan evliyânın önde gelenlerinden olup, Mekke-i mükerremede, Harem-i şerîfin imâmı idi. Üstâd-ı Ammû ve pek çok zâtlar kendisiyle görüşüp, sohbetlerinde bulunurlar ve bununla iftihar ederlerdi.

Kendisine "Tasavvuf nedir?" diye sordular. "Hakîkî din âlimlerinden birine bağlanıp, ona teslim olmak. Onun feyz ve bereketlerinden istifâde etmek. Kimseye karışmayıp, kendi hâlinde insanlardan ayrı yaşamaktır" buyurdu. Birgün buyurdu ki; "Sıddîkların, yükseldikçe istedikleri bir şey vardır ki, o da riyaset muhabbetidir." Sa'îd-i Fergânî (radıyallahü anh) buyurdu ki, "Buradaki "riyaset muhabbeti" insanların başına geçmek arzusu değildir. Zâten, evliyâlık yolunda bulunmanın ilk şartı, bunu terk etmektir. Nerede kaldı ki, en sonda hâsıl olan şey "riyaset muhabbeti" olsun. Bu ifâdeden murâd; Allahü teâlânın indinde, evliyâyı sevenler için şefaat makamı taleb etmektir."

Ebü'l-Hüseyn hazretlerinin, evliyâya olan muhabbet ve bağlılığı pek ziyâde idi. "Eğer imkânım ve ayaklarım sağlam olsaydı, evliyâya muhabbeti olanları ziyâret etmek için, Horasan'a kadar giderdim" sözünü sık sık söylerdi.

Ebü'l-Hüseyn eş-Şirvânî es-Sagîr (radıyallahü anh) buyurdu ki:

"İzzet ve şerefi, Allahü teâlânın dînine uygun olmayan hâllerde arayan kimseyi, Allahü teâlâ, hor, hakîr ve zelîl eder.

"Dîne uymakta gevşek davrananlarla beraber olmaktan, son derece sakınmalıdır. Onlar, insanın felâketine sebep olurlar."

"Fakîrler dünyâ ve âhırette her bakımdan rahattırlar."

"Tasavvuf yolunda bulunmak; gönül, kalb hâlidir. Dil ile ba'zı şeyleri söylemek kâfi değildir."

"Ba'zı kimseler vardır ki velîdirler, büyük zâtlar bu kimselere bakınca, tasavvuftaki makamlarını görürler. O kimsenin ise, bunların hiç birinden haberi olmaz."

"Velî, içinde bulunduğu ânı değerlendirmek için çırpınır. Diğer vakitleri kıymetlendirmek için çalışsa, içinde bulunduğu vakti harcamış olur. İleriki vakte kavuşacağı da, zâten belli değildir. Bunun için gerçek velî, her an, içinde bulunduğu ânı değerlendirir. Böylece bütün ömrü kıymetli olur."

"Bir kimsenin ihtiyâcından fazla bir ceketi olsa, başka biri bu cekete hakîkaten muhtaç olsa ve bu kimse de, ceketi o ihtiyâç sahibine vermekten çekinse, o kimse bu cekete muhtaç duruma düşer."

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Nefehât-ül-üns terc. sh. 313